

Valtuustoaloite / Puhtauspalvelutoiminnan tehostaminen

Kaupunginvaltuusto 12.05.2025 § 43
53/00.01.06/2025

Valtuutettu Kivilehto jätti seuraavan valtuustoaloitteen:

"Kokkolan kaupunki toteuttaa omien tilojensa puhtaanapidon lähes 100-prosenttisesti omana työnä.
Kokkolan kaupungin hankintaohjelmassa 2022 - 2025 sanotaan mm:
"Kaupungin omien palveluiden ja kaupungille tuotettavien palveluiden laatua ja tehokkuutta seurataan jatkuvasti".

Puhtaanapidon osalta tätä seurantaa ei olla tehty, muuta kuin vertailemalla muutamaa muuta kaupunkia, jotka tuottavat siivouspalvelunsa omana työnä. Vertailuun olisi pitänyt ottaa mukaan ulkopuolisen yrityksen tuottama palvelu ja sen tehokkuus.

*"Työn tuottavuus on tyypillisesti yksityisellä sektorilla parempi". Näin sanoo Filosofian ja kansantaloustieteen tohtori **Petri Sajari**. (HS 32 /2024)*

Kaupungin tulee pitää huolta kestävästä julkisesta taloudesta ja on vastuussa verovarojen tehokkaasta käytöstä

Tein kohtalaisen mittavan työn saadakseni selville kaupungin oman puhtaanapito- ja siivouksen tehokkuuden verrattuna yksityisen tuottaman palvelun tehokkuuteen.

(Kokkolan kaupungin luvut perustuvat vuoden 2022 tilastoihin)

- Kokkolan kaupungilla on siivottavaa pinta-alaa 177 423 m²
- Tilinpäätöstiedossa siivouskustannukset olivat 5 100 000 €
- Tästä saadaan siivouksen vertailukelpoiseksi tunnusluvuksi 25,90 €/m²/vuosi

Kokkolan kaupunki kuuluu ns. verrokkikuntiin, missä tuota vuosikustannus tunnuslukua seurataan.

Verrokkikuntiin lukeutuu Kokkolan lisäksi seuraavat kunnat: Kajaani; Iisalmi; Raasepori; Rauma ja Siikajärvi.

Näissä kunnissa tehokkuusluku oli keskimäärin 26,85€/m²/v, joten Kokkola sijoittui tässä vertailussa ihan hyvin.

Tälle vuodelle (2025) Kokkolan kaupungin tavoite on 25,00 €/m²/v ja puhtaanapidon kustannusarvio 5,620 000 €

Kolmen suurimman Suomessa toimivan yksityisen siivousliikkeen julkisten tilojen siivouksen tehokkuuslukuja verrattaessa niiden keskiarvo oli 18,71€/m²/v

Tästä päästään siihen tulokseen, että mikäli Kokkola ulkoistaisi siivoukset ulkopuoliselle yritykselle, säästöä tulisi 1 300 000 € /

vuodessa! Halvimman vertailuluvun mukaan säästöä tulisi n. 1,7 milj. euroa vuodessa.

Lisäksi kaupungilta poistuu siivouksessa tarvittavien aineiden ja kaluston hankinnat ja huolto.

Mikäli päädytään ulkoistamiseen, tuleva toimija ostanee kaupungilta nykyistä kalustoa merkittävästi.

Kokkola pyrkii tasapainottamaan talouttaan maksuja korottamalla, palveluja heikentämällä (mm. yksityistiet), veroja korottamalla.

Mielestäni tähän talouden tasapainottamiseen tulee kuulua myös oman toiminnan tehokkuudesta huolehtiminen, niin kuin kaupunkistrategiakkin edellyttää.

Kaupungin tulee huolehtia **palveluiden järjestämisestä**, palvelut tuottavat ne, jotka tuottavat ne laadukkaammin ja kustannustehokkaammin.

Ulkoistamisprosessissa on eräs riskitön arviointiprosessi nimeltään **budjettiarvio**.

Budjettiarvioilla tarkoitetaan seuraavaa:

*"Arviota varten kunta kysyy palveluntuottajilta, ovatko he kiinnostuneita tarjoamaan **mahdollisesti** ulkoistettavaa toimintaa, sekä arviota siitä, mihin hintaan he pystyvät tarjoamaan tietynlaista palvelua. Budjettiarvion on pysyttävä vain alustavana valmisteluna eikä se sido osapuolia juridisesti. Hankintalain mukainen virallinen kilpailuttaminen on aina tehtävä erikseen.*

(Lainaus on Mikko Komulaisen tohtorinväitöskirjasta Ulkoistaminen Kunnissa 2010)

Olen selvittänyt, että ainakin nuo kolme Suomen suurinta siivouspalveluja tuottavat yritykset ovat kiinnostuneita ryhtymään budjettiarvio menettelyyn **veloituksetta**.

Kokoomuksen valtuustoryhmä edellyttää, että Kokkolan kaupunki aloittaa puhtaanapitotoiminnan tehostamisen ryhtymällä viipymättä teettämään ulkopuolisilla yrityksillä puhtaanapidon **budjettiarvion**.

Kaupungin tulee teettää budjettiarvio niin, että se pohjautuu kaupungin laatimaan kohteittaiseen mitoitusaineistoon sekä mahdolliseen ulkoistamiseen ryhdyttäessä pilkkomaan kokonaisuuden niin, että pienimilläkin siivousliikkeillä on mahdollisuus tarjousten tekemiseen."

Liite A

Allekirjoitettu valtuustoaloite

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti merkitä aloitteen pöytäkirjaansa ja saattaa sen kaupunginhallituksen käsittelyyn.